

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA Z GEOGRAFII – GRUDZIEŃ 2007
POZIOM PODSTAWOWY**

NR ZAD.	PRZEWIDYWANA ODPOWIEDŹ	PKT	KRYTERIUM ZALICZENIA	UWAGI
1.	1 cm – 0,5 km. 6 cm. – x km. x = 3 km. lub 3000 m. Odpowiedź: Rzeczywista odległość między kościołami wynosi 3 km.	0-1	za poprawne obliczenia i poprawną odpowiedź - 1 pkt	– dopuszczalny błąd pomiaru na mapie – 2mm; – nie zaliczamy odpowiedzi, jeśli przy obliczeniach pojawi się błędny zapis skali mianowanej – nie uznajemy odpowiedzi wyrażonej w cm.
2.	1. Potoczek 2. Przełęcz Pomli 3. Bochniak	0-1	za podanie trzech nazw miejscowości - ... 1 pkt.	
3.	865 m.n.p.m. - 785 m.n.p.m. = 80 m.	0-2	za poprawne odczytanie z mapy wysokości punktu widokowego - ... 1 pkt. uznajemy odpowiedź mieszczącą się w przedziale 780 – 790 m.n.p.m. za poprawne obliczenia i poprawną odpowiedź...-1 pkt.	Nie uznajemy odpowiedzi, jeśli w wyniku końcowym pojawi się m.n.p.m. Musiałoby być w odpowiedzi podać miano: m. odpowiedź bez miana nie jest zaliczana
4.	Walory przyrodnicze: np. – Urozmaicona rzeźba powierzchni – Występujące liczne potoki i strumienie, źródła Nysy Kłodzkiej – Duży wskaźnik lesistości – Korzystne warunki mikroklimatyczne – Występujący dział wodny Walory pozaprzyrodnicze: np. – Dogodne położenie komunikacyjne – Duża liczba szlaków turystycznych – Duża liczba ścieżek rowerowych, w tym o znaczeniu międzynarodowym – Rozwinięta baza hotelowa – Rozwinięta baza gastronomiczna – Punkty informacji turystycznej	0-2	za podanie dwóch walorów przyrodniczych i pozaprzyrodniczych – 2 pkt. za podanie 2 walorów przyrodniczych-1 pkt. za podanie 2 walorów pozaprzyrodniczych- 1 pkt za podanie po 1 walorze przyrodniczym i pozaprzyrodniczym - 1 pkt.	Nie uwzględniamy samych elementów np. lasy, klimat

5.	a) Kamienny Garb b) Węglarka	0-2	za poprawny wybór: dwóch szczytów – 2 pkt jednego szczytu – 1 pkt.	
6.	Urwista – 794 m.n.p.m. 794 m.n.p.m.– 444 m.n.p.m.= 350 m. $3,5 \times 0,6^0 = 2,1^0 C$ $15^0 - 2,1^0 = 12,9^0 C$	0-1	Za poprawne obliczenia i poprawną odpowiedź-.... 1 pkt	
7.	b	0-1	za poprawne za znaczenie- 1 pkt	
8.	Skały magmowe: bazyalty Skały osadowe: wapienie i dolomity Skały metamorficzne: gnejsy, łupki krystaliczne	0-2	Za poprawne przyporządkowanie; 5 skał– 2 pkt. 3 i 4 skał– 1 pkt.	
9.	<u>Konsekwencje ekonomiczne np.</u> – Wzrost dochodów ludności – Napływ kapitału – Rozwój bazy gastronomicznej, hotełowej (aktywizacja gospodarcza regionu) – Usprawnienie komunikacji <u>Konsekwencje społeczne: np.</u> – Redukcja rodzimego bezrobocia poprzez możliwość pracy w turystyce – Wzrost stopy życiowej mieszkańców – Poprawa warunków bytu – Wprowadzanie obcych wzorców kulturowych – Zanikanie rodzimych zwyczajów, tradycji <u>Konsekwencje przyrodnicze: np.</u> – Zmiany krajobrazu spowodowane wprowadzeniem do środowiska przyrodniczego elementów zagospodarowania turystycznego – Wzrost skażenia powietrza atmosferycznego spalinami samochodowymi – Wzrost skażenia środowiska poprzez zwiększoną ilość odpadów, ścieków – Wzrost poziomu hałasu – Niszczenie flory i fauny	0-3	Za poprawne podanie po jednej konsekwencji – 1 pkt	
10.	c, e, f	0-1	za wskazanie trzech właściwych konsekwencji - 1pkt.	
11.	$74^0 + 21^0 = 95^0$ $1^0 - 4$ minuty $95^0 - x$ $x = 380$ minut = 6 h 20 minut Różnica czasu dzieląca pokazy sztucznych ogni w Warszawie i Nowym Yorku wynosi 6 h 20 minut	0-1	za poprawne obliczenia i poprawną odpowiedź – 1 pkt.	Nie uznajemy wpisanej tylko odpowiedzi Muszą być obliczenia

12.	1. jezioro przybrzeżne – 3,C 2. jezioro tektoniczne – 1, B 3. jezioro reliktowe – 2 A	0-2	za poprawne wypełnienie wierszy: dwóch – 1 pkt. trzech – 2 pkt.	
13.	A –klimat podzwrotnikowy śródziemnomorski, B –klimat umiarkowany, chłodny, kontynentalny	0-1	za poprawne wskazanie dwóch stref klimatycznych i typów klimatu –1 pkt.	Nie wystarczy podać tylko strefę klimatyczną Musí być podany typ klimatu
14.	Stacja klimatyczna - A Np. – Małe roczne amplitudy temperatury powietrza – Stosunkowo długi okres wegetacji roślin – Dodatni temperatury przez cały rok – Małe sumy opadów w okresie zbiorów (lato)	0-2	za poprawne podanie: dwóch argumentów - ...1 pkt. trzech argumentów - ...2 pkt	
15.	1. osuwisko Konsekwencje: np. – zmiana ukształtowania terenu (osunięcie materiału skalnego) – zniszczone drogi – zniszczona zabudowa u podnóża stoku – zatamowanie i spiętrzenie wody w rzece	0-3	Za poprawne nazwanie procesu..... – 1 pkt. za poprawne podanie: dwóch konsekwencji - ...1 pkt. trzech konsekwencji -.... 2 pkt.	
16.	Przykłady działań: – zalesienie stoków – nie obciążać stoków zabudową – nie podcinać stoków drogami – budowa trwałych umocnień np. z betonu	0-2	Za podanie propozycji: dwóch - 1 pkt. trzech - 2 pkt.	
17.	Różnice np. – dominacja ludności w wieku produkcyjnym we Włoszech – większy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w Nigerii – większy udział ludności w wieku poprodukcyjnym we Włoszech – Nigeria – społeczeństwo młode demograficznie – Włochy – społeczeństwo starzejące się demograficznie – wyraźne następstwa niżów i wyżów demograficznych we Włoszech	0-2	za podanie różnic: dwóch – 1 pkt. trzech - ...2 pkt.	
18.	<u>Problemy społeczne</u> : np. – starzenie się społeczeństwa – brak rąk do pracy – zamykanie żłobków, szkół , co prowadzi do wzrostu bezrobocia wśród pedagogów – spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym	0-2	za podanie problemów: czterech –2 pkt. dwóch społecznych - 1 pkt dwóch gospodarczych-1 pkt jednego społecznego i jednego gospodarczego –1 pkt.	

	<ul style="list-style-type: none"> - problem opieki nad ludźmi starszymi <p><u>Problemy gospodarcze: np.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - większe wydatki na opiekę zdrowotną i socjalną emerytów - wzrost wydatków z budżetu państwa na emerytury - wzrost wydatków na budowę domów opieki nad ludźmi starszymi - mniejsze wpływy do budżetu państwa z tytułu podatku dochodowego 			
19.	<p>kraje wysoko rozwinięte... B,E</p> <p>kraje Europy Środkowo – Wschodniej-A,</p> <p>kraje o niskim poziomie rozwoju –C, D, F, G</p>	0-2	<p>za prawidłowe przyporządkowanie przyczyn: siedmiu i sześciu- ...2 pkt. pięciu i czterech - ...1 pkt.</p>	<p>Odpowiedź E uznajemy zarówno w przypadku krajów wysoko rozwiniętych, jak i Europy Środkowo-Wschodniej</p>
20.	<p>Kraje słabo rozwinięte: A, D, E, F</p> <p>Kraje wysoko rozwinięte: B, C, G</p>	0-2	<p>za prawidłowe przyporządkowanie cech rolnictwa: siedmiu i sześciu- ...2 pkt. pięciu i czterech - ...1 pkt.</p>	
21.	<p>Różnice: np.</p> <p>kraje wysoko rozwinięte cechuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyższa wartość energetyczna spożywanych pokarmów - urozmaicona dieta (produkty roślinne i zwierzęce) - wyższa wartość dostarczane go do organizmu białka - dominuje białko pochodzenia zwierzęcego 	0-2	<p>za podanie różnic: dwóch -..... 1 pkt. trzech -2 pkt</p>	
22.	<p>Działania mające na celu likwidację głodu- np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie arealu ziem uprawnych poprzez stosowanie odpowiednich zabiegów melioracyjnych - większe wykorzystanie zasobów mórz i oceanów - zmiana nawyków i przyzwyczajzeń żywieniowych wynikających z religii - pomoc krajom najuboższym w zakresie kredytów na zakup maszyn i urządzeń rolniczych - pomoc najuboższym krajom w zakresie wzrostu poziomu wykształcenia rolników i zwiększenia poziomu kultury rolnej 	0-2	<p>za podanie propozycji: dwóch – 1 pkt. trzech - ...2 pkt</p>	

23.	<p> pogłębianie różnic rozwojowych prowadzi może do: np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - konfliktów między „bogatą Północą” a „Biednym Południem” - niezadowolenia społecznego - wzrostu światowego terroryzmu - utraty rynków zbytu - braku dostępu do surowców i płodów rolnych najbogatszych krajów świata 	0-2	<p> za podanie argumentów: dwóch – 1 pkt. trzech - ...2 pkt</p>	
24.	<p>Np.</p> <p>a) Restrukturyzacja przemysłu – zmiana struktury gałęziowej przemysłu, polegająca na zmniejszaniu się roli przemysłu tradycyjnego na rzecz rozwoju przemysłu nowoczesnego – elektromaszynowego, high-tech</p> <p>b) <u>pozytywne skutki restrukturyzacji przemysłu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój usług - rozwój nowoczesnych gałęzi przemysłu, w tym high-tech - poprawa stanu czystości środowiska <p><u>negatywne skutki restrukturyzacji:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost bezrobocia - odpływ ludności do innych regionów - wzrost niezadowolenia społecznego, konfliktów, strajków - potrzeba przekwalifikowania pracowników 	0-3	<p> za wyjaśnienie pojęcia restrukturyzacji przemysłu - ..1 pkt.</p> <p> za poprawne podanie skutków restrukturyzacji przemysłu: czterech -2 pkt.</p> <p> dwóch pozytywnych –1 pkt. dwóch negatywnych –1 pkt.</p> <p> jednego pozytywnego i jednego negatywnego – 1 pkt.</p>	
25.	<p> Konsekwencje: np.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost emisji gazów cieplarnianych - wzrost zanieczyszczeń powietrza związkami siarki i azotu, co przyczynia się do powstawania kwaśnych opadów - zmiana rzeźby powierzchni powstała w wyniku wydobycia surowców energetycznych - zmiana krajobrazu poprzez powstające hałdy i usypiska - problem wyczerpywania surowców kopalnych 	0-2	<p> Za podanie konsekwencji: dwóch – 1 pkt. trzech - ...2 pkt</p>	
26.	<p> Odnawialne źródła energii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energia geotermiczna - energia wiatru - energia biomasy - hydroenergetyka 	0-1	<p> Za podanie trzech poprawnych propozycji -1 pkt.</p>	
27.	b,c,e	0-1	<p> Za podanie trzech poprawnych odpowiedzi</p>	

28.	<p>3. Irak-</p> <ul style="list-style-type: none"> - oskarżenia kierowane o posiadanie broni masowego rażenia - działania Irakijczyków skierowane przeciwko wojskom światowej koalicji do walki z terroryzmem i wojskom stacjonującym w Iraku <p>4. Kaszmir</p> <ul style="list-style-type: none"> - spór pomiędzy Indiami i Pakistanem o prowincję Kaszmir <p>1. Korsyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - dążenie organizacji separatystycznych do pełnej niepodległości 	0-2	<p>Za prawidłowe uzupełnienie wierszy:</p> <p>trzech -2 pkt.</p> <p>dwóch -1 pkt.</p>	
-----	---	-----	---	--

Przykładowy arkusz egzaminacyjny został opracowany przez zespół nauczycieli geografii szkół ponadgimnazjalnych w Zielonej Górze.

W arkuszu Próbego egzaminu maturalnego z geografii –poziom podstawowy wykorzystano następujące źródła:

1. Geografia. Arkusze egzaminacyjne, Wydawnictwo Szkolne OMEGA, Kraków 2006,
2. B. Grabowska, C. Oleszczuk, Geografia. Zbiór zadań maturalnych z wykorzystaniem źródeł informacji, SOP Oświatowiec Toruń, Toruń 2006.
3. Sylabus z geografii 2002, Warszawa 2000.